

POSTANOWIENIE

Dnia 19 czerwca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 19 czerwca 2024 r.,
sprawy **A. B.**
skazanego z art. 212 § 1 k.k. i inne
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach
z dnia 10 października 2023 r., sygn. akt VI Ka 338/23,
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Gliwicach
z dnia 16 stycznia 2023 r., sygn. akt III K 1160/21,

p o s t a n o w i ł

- 1) oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2) obciążyć skazanego A. B. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

[PGW]

UZASADNIENIE

A. B. został oskarżony o to, że w okresie od dnia 17.10.2021 r. do dnia 28.10.2021 r. w G., działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, pomógł M. S., w ten sposób, że:

1. W treści pisma z dnia 17.10.2021 r., odnotowanego na biurze podawczym Sądu w dniu 20.10.2021 r., zatytułowanego „Wniosek” złożonego w toku postępowania restrukturyzacyjnego, prowadzonego przed Sądem Rejonowym w Gliwicach pod sygn. akt XII GRs 3/18, skierowanego również do wiadomości: Prezesa Sądu Rejonowego w Gliwicach, Prezesa Sądu Okręgowego w Gliwicach, Prezesa Sądu Apelacyjnego w Katowicach, Ministerstwa Sprawiedliwości, bezpodstawnie przypisał oskarżycielowi prywatnemu następujące okoliczności, a mianowicie, że M. S. jako pełnomocnik M. K., Zarządcy Masy Sanacyjnej Przedsiębiorstwa Handlowo-Usługowo-Produkcyjnego „[...]” A. B., J. B. spółka jawna w restrukturyzacji dopuścił się bezprawnych zachowań wobec oskarżonego polegających na: śledzeniu, wystawianiu pod jego domem w samochodzie od rana do wieczora, nachodzeniu, nagrywaniu bez wiedzy i zgody oraz robieniu zdjęć oskarżonemu, jak również, że w związku z nękaniami osoby oskarżonego wobec M. S. toczą się postępowania karne i dyscyplinarne,
2. W treści pisma z dnia 28.10.2021 r. zatytułowanego „Ponowny wniosek dłużnika” złożonego w toku postępowania restrukturyzacyjnego, prowadzonego przed Sądem Rejonowym w Gliwicach pod sygn. akt XII GRs 3/18, skierowanego również do wiadomości: Prezesa Sądu Okręgowego w Gliwicach, Prezesa Sądu Apelacyjnego w Katowicach, Delegatury Centralnego Biura Antykorupcyjnego w Katowicach, Delegatury Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w Katowicach, Krajowej Izby Doradców Restrukturyzacyjnych, bezpodstawnie wskazał, że przeciwko M. S. w związku z zarzutem działania w zorganizowanej grupie przestępczej toczy się postępowanie prowadzone przez Centralne Biuro Antykorupcyjne wraz z Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego, tj. o czyn z art. 212 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

Wyrokiem z dnia 16 stycznia 2023 r. Sąd Rejonowy w Gliwicach, w sprawie III K 1160/21, uznał oskarżonego A. B. za winnego popełnienia zarzucanych czynów, opisanych w części wstępnej wyroku, z tym ustaleniem, że zostały one popełnione w krótkich odstępach czasu, z wykorzystaniem

takiej samej sposobności i stanowiły ciąg przestępstw, a swoim zachowaniem oskarżony mógł poniżyć M. S. w opinii publicznej i narazić go na utratę zaufania potrzebnego dla wykonywania zawodu adwokata, czym oskarżony każdorazowo wyczerpał znamiona występkę z art. 212 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 212 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. w zw. z art. 34 § 1 i § 1 a punkt 1 k.k. i art. 35 § 1 k.k. wymierzył oskarżonemu jedną karę 6 (sześciu) miesięcy ograniczenia wolności, polegającej na obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 (dwudziestu) godzin w stosunku miesięcznym. Na podstawie art. 34 § 3 k.k. w zw. z art. 72 § 1 pkt 2 k.k. i art. 74 § 1 k.k. zobowiązał oskarżonego do przeproszenia M. S., na piśmie, w terminie 1 (jednego) miesiąca od uprawomocnienia się orzeczenia, poprzez przesłanie oskarżycielowi prywatnemu oświadczenia o treści „Ja niżej podpisany A. B. niniejszym przepraszam M. S. za rozpowszechnianie nieprawdziwych i szkalujących jego imię twierdzeń w pismach z dnia 17.10.2021 roku i 28.10.2021 r. skierowanych do Sądu Rejonowego w Gliwicach i innych organów. Podpisano A. B.”. Sąd orzekł również o kosztach postępowania.

Wyrok Sądu I instancji został zaskarżony przez obrońcę oskarżonego. Wyrokiem z dnia 10 października 2023 r., Sąd Okręgowy w Gliwicach, w sprawie VI Ka 338/23, utrzymał zaskarżony wyrok w mocy oraz orzekł o kosztach postępowania.

Wyrok Sądu II instancji został w całości zaskarżony kasacją przez obrońcę skazanego na jego korzyść. Obrońca zarzucił mu:

1) Rażąco obrazę prawa procesowego, która mogła mieć istotny wpływ na treść zaskarżanego wyroku, tj. art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. poprzez wydanie orzeczenia w sprawie przez osobę nieuprawnioną, z uwagi na fakt orzekania w składzie Sądu I Instancji Asesor Sądu Rejonowego w Gliwicach, S. K. powołanej uchwałą nr [...] z dnia 13 lipca 2021 roku.

2) Rażąco obrazę przepisów prawa, tj. art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w zw. z art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych

wolności w zw. z art. 47 akapit drugi Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej, gdyż wyrok Sądu Rejonowego w Gliwicach 16 stycznia 2023 roku, sygn. akt III K 1160/21 wydany został z rażącym naruszeniem standardów gwarancyjnych wynikających z przepisów rangi ponadustawowej, zapewniających osobie postawionej w stan oskarżenia prawo do rozpoznania jej sprawy przez niezawisły, niezależny i bezstronny sąd (art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej, art. 47 akapit drugi Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej i art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności).

Obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do Sądu Rejonowego w Gliwicach do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście bezzasadna.

Zarzut naruszenia art 439 § 1 pkt 2 k.p.k. został podniesiony w kasacji w sposób instrumentalny. W związku z orzeczeniem kary ograniczenia wolności wobec skazanego, jedynie podniesienie zarzutu naruszenia art. 439 k.p.k. czyniło tę kasację dopuszczalną. O tym instrumentalnym charakterze świadczy brak wskazania w uzasadnieniu kasacji okoliczności świadczących o tym, że Asesor Sądu Rejonowego w Gliwicach S. K. nie daje gwarancji niezawisłości i niezależności sądu, innych niż okoliczności związane z powołaniem jej przez Krajową Radę Sądownictwa ukształtowaną na podstawie nowelizacji z 2017 r.

Jak podkreśla w swoim orzecznictwie Sąd Najwyższy procedura nominacyjna na urząd sędziego może mieć wpływ na zaistnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Stwierdzone to zostało w uchwale połączonych trzech Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20 (później także m.in. w uchwale z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22). W tej ostatniej uchwale wskazano m.in., że Krajowa Rada Sądownictwa ukształtowana w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 3) nie jest organem tożsamym z organem

konstytucyjnym, którego skład i sposób wyłaniania reguluje Konstytucja RP, w szczególności w art. 187 ust. 1. Jak stwierdził Sąd Najwyższy, najistotniejszym skutkiem dopuszczenia do funkcjonowania, w przestrzeni obejmującej swoim zasięgiem proces nominacyjny sędziego, organu powołanego w sposób sprzeczny z Konstytucją RP, jest obalenie funkcjonującego dotąd in gremio i a priori domniemania niezawisłości i bezstronności tak powołanego sędziego. Nie istnieje ono już w stosunku do kandydatów, którzy przystąpili do konkursów sędziowskich po dniu 17 stycznia 2018 r. Nie oznacza to samo w sobie stwierdzenia ich stronniczości, lecz wobec opisanego wyżej "skażenia" procesu nominacyjnego, nie ma możliwości prostego odwołania się do tego domniemania.

To jednak jeszcze nie czyni uprawnionym przekonania, że każdy sędzia sądu powszechnego, który uzyskał nominację w następstwie brania udziału w konkursie przed Krajową Radą Sądownictwa po dniu 17 stycznia 2018 r., nie spełnia minimalnego standardu bezstronności i każdorazowo sąd z jego udziałem jest nienależycie obsadzony w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Sąd Najwyższy bowiem konsekwentnie wyraża przekonanie, że ta wskazana bezwzględna przyczyna odwoławcza zachodzi wyłącznie wtedy, jeżeli wadliwość procesu nominacyjnego prowadzi, w konkretnych okolicznościach, do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności. Nie może być tu zatem mowy o jakimkolwiek automatyzmie, lecz wymagana jest wnikliwa analiza osoby sędziego w kontekście procesu nominacyjnego oraz jego postawy w toku postępowania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 lipca 2022 r., III KS 26/21; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 marca 2022 r., I KK 68/22; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 czerwca 2022 r., II KK 198/22; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2022 r., II KK 172/22; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 czerwca 2022 r., V KK 171/22). Okoliczności mogące mieć wpływ na ocenę braku spełnienia przez sąd orzekający z udziałem takiego sędziego w danej sprawie minimalnego standardu niezawisłości i bezstronności w związku z procesem nominacyjnym tegoż sędziego, muszą zostać wykazane za pomocą konkretnych faktów (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 lipca 2022 r., III KK 404/21, a także postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2022 r., III KLS 65/22).

Za przyjęciem, że w stosunku do Asesor S.K. domniemanie wynikające z faktu udziału w procedurze jej nominacji Krajowej Rady Sądownictwa po dniu 17 stycznia 2018 r. zostaje obalone wpływ ma fakt, że mamy do czynienia z osobą, która objęła stanowisko Asesora Sądu Rejonowego, a nie z sytuacją awansu sędziego do sądu wyższej instancji. Poza tym, brak informacji o tym, aby pełniła dodatkowe funkcje w wymiarze sprawiedliwości, miała powiązania z władzą wykonawczą, czy swoim zachowaniem dała wyraz jej związków, zależności od władzy wykonawczej. Przypomnieć należy, że brak dostaw do przyjęcia, iż każdy sędzia sądu powszechnego, który uzyskał nominację w następstwie brania udziału w konkursie przed Krajową Radą Sądownictwa po 17 stycznia 2018 r. nie spełnia minimalnego standardu bezstronności i każdorazowo sąd z jego udziałem jest nienależycie obsadzony w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. (uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 3 czerwca 2022 r., I KZP 2/22).

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

[PGW]

[ms]